

Izdajajo Slovenski frančiškani.—Published by Franciscan Fathers.

Po odloku nadškofa JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela cerkveno pripoznana in priporočena.

Molitev Marijinega Otroka.

Sestra Elizabeta.

Čuj, Marija, prošnjo vročo:
"O ne pusti me iz rok!
Mati moja mi ostani
sredi križev in nadlog.

Če zapro se mi vsa srca,
Tvoje se mi ne zapre!
K tebi kličem, ti pomagaj,
Mati, saj premoreš vse!

Ti me čuvaj, ti me vodi,
v smrti mi na strani stoj,
milo sodbo mi izprosi,
reši me, otrok sem tvoj!"

Lilijo, izročam Tebi,
čuvaj jo, zaklad je moj,
da v devištvu polnem blesku
jo pred tron prinesem tvoj.

Vem, da ti ne boš pustila
da se tvoj otrok zgubi;
Mati, te me boš rešila,
tvoja roka me drži

Sveto Obhajilo Otok.

(Konec.)

Besedilo rimskega zbora pod Benediktom XIII. soglašja s tem, ko uči, da se dolžnost sprejemanja sv. obhajila začenja potem, ko so se dečki in deklice zavedli svoje pameti, ko so namreč v starosti, da so zmožni razločevati zakramentalno hrano, ki ni nič drugega kot Telo Jezusa Kristusa, od navadnega posvetnega kruha in vedo, kako ga sprejeti z dolžno pobožnostjo in vernostjo.

Rimski katekizem sicer pravi: "V kateri starosti naj se da sv. obhajilo otrokom, nihče bolje ne more soditi, kakor oče ali duhovnik, kateremu so se spovedali svojih grehov. Njih dolžnost je namreč poizvedovati in določiti ali imajo otroci kaj znanja o tem skrivnostnem Zakramentu in kaj hrepenenja po njem."

Iz vsega tega sledi, da je starost, ki se zahteva za sv. obhajilo, ona, v kateri je otrok zmožen razločevati Sv. Rešnje Telo od navadnega in posvetnega kruha in ve, kako se bližati oltarju z dolžno pobožnostjo.

Kako popolno znanje resnic sv. vere toraj ni potrebno, ampak zadostuje le nekaj pogla-

vitnih resnic. Niti se ne zahteva, da se je kdo popolnoma zavedel pameti, ker zadostuje, da je kdo začel rabiti razum, to je, da more le malo rabiti svoj razum. Radi tega se mora popolnoma obsojati, če se odlašja sv. obhajilo ali se zahteva za sprejem zrelejša doba, kar je bilo že opetovano prepovedano od sv. stolice.

Tako je Pij IX., srečnega spomina, v pismih kardinala Antonelli francoskim škofom, izdanih 12. marca 1866, strogo obsodil razširjajočo se navado po nekaterih škofijah, da so odložili sv. obhajilo na zrelejšo dobo in je zavrgel število let, katere so določili. Sv. kongregacija cerkvenega zbora je dne 15. marca 1851. popravila točko provincijalnega zbora v Roenu, v kateri se je prepovedovalo otrokom pod 12. letom sprejeti sv. obhajilo. Ista sv. kongregacija za sv. zakramente je v enakem slučaju, ki ji je bil predložen iz Strassburga 25. marca, 1910, kjer se je zahtevalo, da naj se otroci puste k sv. obhajilu še le z 12. ali 13. letom, odgovorila: "Dečki in deklice se naj puste k sv. obhajilu, ko so se zavedli svoje pameti in začno rabiti svoj razum."

Vse to je sv. kongregacija za zakramentalne obrede resno premislila. 15. julija 1910 je imela glavno zborovanje v ta namen, da bi se vse te omenjene razvade odpravile, da bi se otroci v nežejših letih združili z Jezusom, živeli njegovo življenje, in dobili pomoč zoper nevarnosti pohujšanja. Spoznala je za umestno, določiti glede prvega sv. obhajila otrok sledeča pravila, ki naj bi se spolnjevala povsodi:

I.) Starost, ki se zahteva za spoved kakor tudi za sv. obhajilo je čas ko otrok začne razumevati, to je okrog sedmega leta, včasih več, včasih manj. V tem času se začenja dolžnost zadostiti zapovedi spovedi in sv. obhajila.

II.) Niti za prvo spoved niti za obhajilo se ne zahteva popolno znanje kršanskih resnic. Vendar je pa otrok dolžan počasi se naučiti celega katekizma primerno svojim zmožnostim.

III.) Znanje krščanskih resnic, ki se zahteva za dobro pripravo za prvo sv. obhajilo, je, da razumevajo primerno svojim zmožnostim one skrivnosti sv. vere, katere vedeti je potrebno za večno zveličanje, da so zmožni razločevati Sv. Rešnje Telo od navadnega kruha in kako se morajo bližati tej sv. mizi s pobožnostjo primerno njih starosti.

IV.) Glede dolžnosti spovedi in obhajila otrok so odgovorni tisti, v katerih oskrbi so, to je stariši, spovedniki, učitelji in župniki. Vendar je pa očetova stvar ali stvar one osebe, ki zavzema očetovo mesto, kakor tudi spovednikova, kakor pravi rimski katekizem, dovoliti otroku k prvemu sv. obhajilu.

V.) Župniki naj skrbijo, da bojo oznanili splošno otroško sv. obhajilo in ga tudi razdelili enkrat ali večkrat na leto in ob teh prilikah ne dovolijo samo prvoobhajancem, ampak kakor rečeno zgoraj, tudi drugim, ki so že bili pri tej sv. pojedini. Za oba oddelka naj imajo preje nekaj dni pouka in priprave.

VI.) Oni, ki imajo v skrbi otroke, naj se marljivo trudijo, da bojo otroci po prvem sv. obhajilu tudi potem večkrat šli k sv. pojedini, morda če le mogoče, vsaki dan, kakor želi Jezus Kristus in sv. Mati Cerkev, in sicer z pobožnostjo primerno njih starosti. Zavedajo naj se te svoje velevažne dolžnosti, po kateri so zavezani skrbeti, da se otroci udeležijo javnega pouka v katekizmu, ali jim morajo pa verskega pouka na kak drug način prekrbeti.

VII.) Navada, da se otrokom ne pusti k spovedi, ali se jim ne daje odveze, se s tem popolnoma prepove. Zato naj se škofje v takih krajih poslužijo sredstev, katere jim daje na razpolago zakon, da jih odpravijo.

VIII.) Skrajno nedopustna pa je razvada, da se otrokom ne daje sv. popotnice in poslednjega olja, ako so že k pameti prišli in se jih pokopuje po obredu nedorastlih otrok. Krajevni škofje naj postopajo strogo proti onim, ki bi ne opustili te navade.

Ta določila častitih očetov, kardinalov sv. kongregacije, so bila potrjena od sv. Očeta Papeža Pija X. pri avdijenci dne 7. tega meseca, ki je ukazal dekret izdati in ga razglasiti. Zapovedal je tudi, da se ta dekret, mora ne samo župnikom in duhovnikom razglasiti, ampak tudi ljudstvu, kateremu se naj prebere vsako leto o velikanočnem času v materinem jeziku.

Škofom je pa ukazal, da morajo na konci vsakih pet let skupaj s poročilom o drugih zadevah škofije poročati tudi o spolnjevanju tega dekreta sv. stolice.

Vse, kar je temu nasprotnega, se s tem odpravi.

Izdano v Rimu iz sv. kongregacije 8. avgusta, 1910.

D. Cardinal Ferrata, prefekt,
Ph. Giustini, tajnik.

(Prestava po besedilu v "The Cath. Mind.")

Opozarjamo na spise o tem dekretu v "Bogoljubu," ki dajejo jako dobro pojasnilo.

Umrl Je Moz . . . !

✠ REV. FR. S. SUSTERSIČ

Zopet je legel k večnemu počitku utrujen delavec med nami ameriški Slovenci, naš ljubljani Rev. Fr. Suštaršič, da se odpočije od teškega in trudapolnega dela in prejme od Gospoda zaslužno plačilo za zvesto službo v njegovem vinogradu. Podal se je lani domov, da si

ukrepi zdravje; toda božja previdnost je drugače odločila. Šel je domov in tam po nekaj mesecih najprej zatisnil oči svoji materi, znani Bobenčkovi mami in kmalu za njo tudi on legel in zaspal v Gospodu. Slovenska župnija v Jolietu in vsi ameriški slovenski katoliki bitko čutimo

to zgubo in srce nam krvavi, ko gledamo njegovo s črnim robom obrobljena slika.

Krasna stavba sv. Jožefa v Jolietu, vzorno urejena župnija, krasno upeljana slovenska šola pod vodstvom sester sv. Franciška, vse to je delo Rev. Šusteršiča, delo dolgih dvajsetih let njegovega župnikovanja.

Kdor pozna mukotrpno življenje slovenskega katoliškega duhovnika v Ameriki, kdor pozna težave, s katerimi se mora boriti, kdor ve, kaj se pravi biti katoliški duhovni pastir, za žrtve, katere mora prinašati dan za dnem na oltar svoje ljubezni do Boga in do bližnjega — rojaka, kdor pozna vse zapreke, vsa nasprotstva, vsa delovanja sovražnih močij, ki skušajo ovirati delovanje navdušenemu delavcu v Vinogradu Gospodovem, ta bo vedel ceniti za sluge Rev. Šusteršiča, da je dosegel tako veličanske uspehe v svoji župniji. Krasno je urejena župnija, krasna je cerkev, impozantna stavba, v šoli so tudi slovenske učiteljice, ki vzgajajo našo mladino v ameriansko slovenskem duhu. Toda koliko prečutih nočij, koliko gmotnih žrtev, koliko zatajevanja samega sebe je bilo treba od strani gospoda župnika, predno se je vse to doseglo — kdo to ve? Kdo to more ceniti? Vidimo stavbe, vidimo red v župniji, toda vsega tega, kar je bilo pri vsem tem poglavitno, tega ne vidimo. Gospodu je ostalo prikrito, ker je bilo le zanj storjeno. Da, utrujen je legel naš duhovni sobrat k večnemu počitku! In to utrujenost razumemo in — spostujemo! Bila je za nas, za slovenski narod v Ameriki, za napredek slovenskega ljudstva, za blagor in zveličanje duš, za napredek naše matere sv. katoliške cerkve. In zato, bodi mu blag spomin med nami.

In ne samo za Joliet, za svojo župnijo je veliko storil naš blagi raniki gospod! Njegovo srce ni poznalo ozkih mej. Vsi ameriški Slovenci so bili njegova skrb. Blagor vseh mu je bil pri srcu. Zato ga vidimo pri snovanju prve Kranjske Katoliške Jednote, ki se je danes razrastla v tako mogočno drevo! Vidimo ga pri Zvezi slovenskih ameriških duhovnikov, katere soustanovitelj je bil. Srečujemo ga po raznih slovenskih naselbinah, kjer niso imeli duhovnika, pa je on hodil klicat jih k vstrajnosti in vernosti do sv. cerkve. Kjer jih je našel dovolj, vidimo ga, kako se trudi, da bi jim dobil gorečega duhovnika, pomaga jim ustanoviti župnijo. Ako ni bilo drugače, srečamo ga na poti v domovino po nove mlade moči, po mladeniče, ki so se tu potem posvetili duhovskemu stanu. Gledamo ga, kako mu je pri srcu mila solvensčina. Zato deluje, da bi dobil za farne šole slovenskih učiteljic. Zopet v sili hiti domov in privablja slovenske dekleta, ki so se posvetile redu sv. Franciška kot učiteljice in sedaj delujejo med slovenskimi otroci v Jolietu. Pri vsem tem obilnem poslu, pri vseh teh težavah in skrbih, ga pa vendar vidimo v uredniški pisarni kot urednika "Amerikanskega Slovenca," ga vendar vidimo s peresom v roki za mizo, ko piše knjižico v "Pouk Slovincem."

Sicer pa kdo naj našteje vse, kjer je deloval in kar je storil blagi pokojnik za svoj narod v Ameriki.

Utrujen je legel k večnemu počitku! Da, po vsem tem delu razumemo njegov trud! Nič se ne čudimo, da je opešal tako hitro, da se je utrudil tako hitro in legel in moral leči k večnemu počitku. Da razumemo to utrujenost, bila je za nas, bila je za naš narod, bila je za zveli-

čanje duš, bila je v delu za Gospoda in njegovo cerkev. Bila je za blagor nove domovine.

Zato počivaj, blagi gospod, počivaj mirno v Gospodu, ki naj ti poplača vse, kar si storil za svoj narod iz ljubezni do Boga in do bližnjega. Počivaj v prezgodnjem grobu, katerega ti je skopala prevelika ljubezen do slovenskega tvoje ljubljene naroda!

Mi, rojaki, pa molimo pogosto za pokoj njegove duše! Ljubezen zahteva ljubezen! In to pokažimo z molitvijo za svojega rojaka, č. g. župnika Šusteršiča. Žal nam je sicer, da ne počiva tukaj v novi domovini, kateri je posvetil vse svoje moči in sile, vendar tolaži nas, da je imel vsaj Amerikanca, ki mu je zatisnil trudne oči, ml. g. škofa Stariho.

Pokojnik je bil tudi družbenik družbe sv. Rafaela od začetka in tudi naročnik našega lista "Ave Maria," zato mu tudi družba sv. Rafaela, kakor uredništvo našega lista želi: Gospod naj ti da večni mir in pokoj in večna luč naj ti sveti!

Življenjepis pokojnikov.

Rev. F. S. Šusteršič je bil rojen dne 22. januarja 1864 na Viču pri Ljubljani. V slovenskem glavnem mestu je pohajal ljudsko šolo, gimnazijo in bogoslovnico ter bil posvečen v duhovnika dne 21. julija 1886. Svojo novo mašo je daroval dne 8. avgusta 1886. Poln navdušenja za misijonarsko delo, je bil izbran za ustanovitelja slovenske župnije v Jolietu, Ill., kamor je prišel dne 12. maja 1891, na vabilo č. g. Ivana M. Solnce iz St. Paula, njegovega prijatelja, ki ga je dobro poznal in je vedel, da pride pravi mož na pravo mesto. Dospevši v Joliet, je Rev. F. S. Šusteršič takoj prišel z zidanjem slovenske cerkve. Vogelni kamen je bil vložen in blagoslovljen dne 19. julija 1. 1891., dogotovljena in blagoslovljena pa je bila cerkev dne 18. oktobra istega leta. Slavnost blagoslovljenja je vodil milostni opat svetoivanski, preč. g. dr. Bernard Ločnikar, prvi in doslej edini slovenski opat v Ameriki. Cerkveni patron je sv. Jožef. Koj potem je začel skrbni gospod misliti na zidanje slovenske župnijske šole, in leta 1895. je že bilo zgrajeno šolsko poslopje. Bila je to prva slovenska šola v Ameriki. Poučevali sta prvo leto 64 otrok dve sestri iz Reda sv. Franciška in v petju cerkveni organist. Potem se je zgradilo novo primerno župnišče in prepustilo staro sestram.

Pa župnija je rasla in rasla, tako da se je število družin pomnožilo od začetnih 40 na 400 in čez. Cerkev je postajala "vsaki dan manjša in krajša," kakor so se izražali nekateri šaljevci, in z novim desetletjem njenega obstanka se je začelo misliti na novo.

Naporno delo in druge neprilike so medtem začele izpodjedati zdravje neumornemu delavcu v vinogradu Gospodovem. Lani se mu je zdravstveno stanje tako shujšalo, da je sklenil iti v staro domovino iskat ljubega zdravja. Dne 4. februarja t. l. mu je umrla preljuba mati, in ta udarec mu je bolezen tako shujšal, da ni bilo več pričakovati rešitve. Dne 24. marca 1911 v jutro je zatisnil oči na vekomaj. Umrl je za vratno sušico v najlepši moški dobi.

Vsemogočni mu poplačaj vse zasluge za naš narod — a mi mu ohranimo hvaležen spomin.

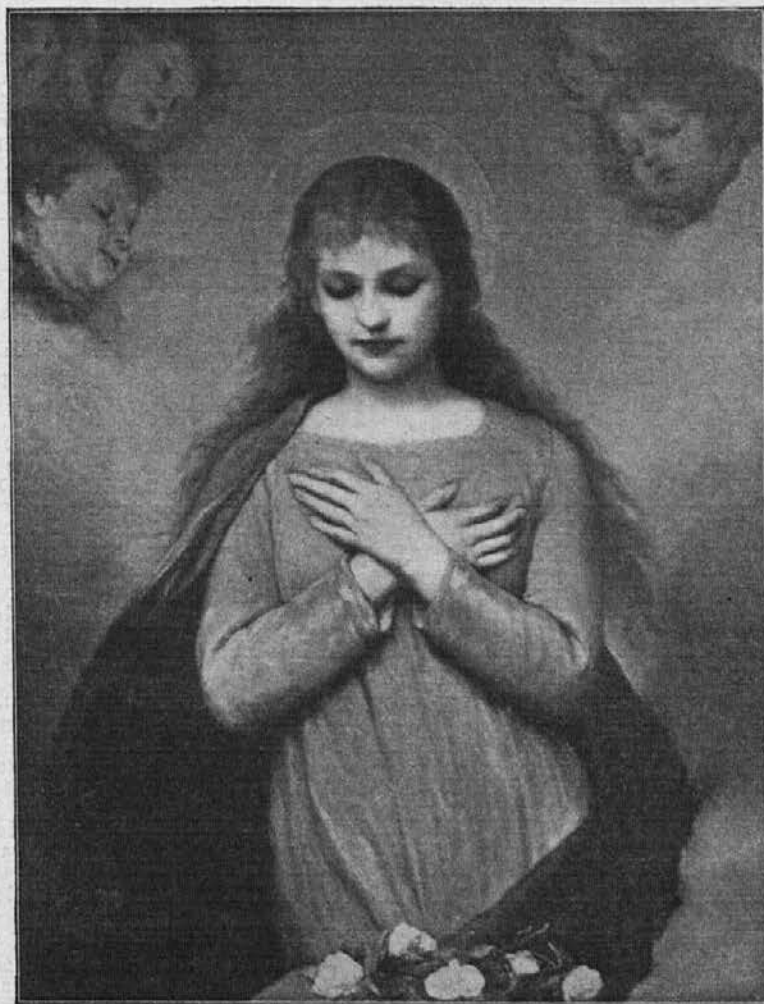
In Ti . . . ?

Sestra Elizabeta.

Neža bodeča,
lahno rdeča,
ravno razvila
sveži je cvet.
Pa med bodice
skriva si lice,
menda boji se
gledati v svet.

Lilija bela,
deva razcvela,
ti pa brezskrbno
gledaš okrog?
Krono blestečo
pahneš v nesrečo,
kaj ti pomore
pozni tvoj jok?

Trnja nasadi,
srce zagradi,
svetu zapiraj
svoje oko!
Dušo deklško
čuvaj deviško,
pa blagovalo
te bo nebo!

Kje Je Naša Moč?

Polnoč je. — Usmiljenka sama še bdi v bolnišnici. Vse je tiho. Le posamezni vzdih težko bolnih siromakov, katerim hude bolečine ne puste blizu blagodejnega spanja, in pretresljivi mrzlični kriki bolnikov v težkih sanjah motijo to tišino. Tiho kot angelj hodi njena bela postava od postelje do postelje po tem žalostnem prostoru. Povsodi le bolečina, solza, stok, vzdihovanje, gorje, smrtni boj!

Mlada je še, skoraj otrok. Vse postelje je obiskala. Temu je dala po naročilu zdravnika krepilnih zdravil, onemu mrzlih obkladkov na pekoče čelo, temu hladilne pijače v ožgana usta. Počasi gre po sobi nazaj v svoj kotic, da se znova zatopi v goreč pogovor s svojim Bogom. Korak se ji za trenutek vstavi. — Zamisli se! — Kaj neki se godi tako važnega v duši te požrtvovalne redovnice? — Težko

ozračje bolniške dvorane jo spomni na dom, na zelene trate rodne vasice. Zdi se ji, da čuje smeh svojih prijateljic, ki jo kličejo v svojo veselo sredo. In — oh — ljuba mati! Zdi se ji, da jo vidi na naslonjaču pri peči še pozno v noči z molekom v roki, kjer joka za ljubljeno hčerjo. Nikdar več se ne bo smela vrniti v domačo hišo! Tu bo morala ostati ne nekaj mesecev, nekaj let — celo svoje življenje! Streči bolnikom, pomagati pri operacijah, umirajočim stati na strani, pripravljati mrlice za pogreb — to bo njeno delo vsako uro, vsak dan — celo življenje! Mlado srce zatrepeče. V ubogem srcu se bije boj — hud boj med milostjo redovnega poklica in človeško slabostjo.

Človeško srce se naveliča veselja, — kaj bi se zopernosti ne! Glas veselega petja nas utruji — kako bi nas glas vednega joka ne! In ko se je človeško srce posvetilo popolnoma službi uboštva in gorja, je li s tem nehalo biti človeško srce, srce s tolikimi zlimi nagnenji in slabostmi, tako omahljivo, tako nangnjeno k poskušnjam!?

Sv. Vincencij Pavlanski ustanovitelj usmiljenih sester, je dobro vedel naprej za te britke ure bojev in poskušenj svojih duhovnik hčera. Zato jim je vodilo naprej zapisal besede: "Kadar boste začutili hrepenenje po domu in se vam bodo vzdigovalе želje, da bi postale nezveste svojemu vzvišenemu poklicu ter zbežale iz

hiše boleznij in gorja nazaj med svet, hitite k Jezusu v Sv. Rešnjem Telesu!"

Na vse zgodaj vjutru oglasi se zvonček v bolniški kapelici in kmalu hite druga za drugo te mučenice sv. vere in krščanske ljubezni do bližnjega proti kapeli, pred oltar, k ženu. Tudi zbegano srce mlade sestre nočne čuvarice hiti tja. Vse je zbegano. Hud notranji boj je utrudil to dušo! O, kako je potrebna tolažbe! Valovi globoko v srcu se še niso umirili. Ubo-go srce je veliko trpelo!

Po dolgih redovnih molitvah in po kratki prisrčni pripravi pride bolniški duhovnik pred oltar, odpre tabernakelj in neveste se bližajo druga za drugo svojemu ženu in ljubimcu. Tudi ubogo srce nočne čuvarice se bliža mizi Gospodovi. Prejela je v svoje srce Njega, iz ljubezni do katerega je prinesla Boga to največjo žrtev — samo sebe. Malo trenutkov... Valovi v srcu se pomirjajo bolj in bolj. V razburkanem srcu je nastala velika tišina in mir. V sladkem objemu svojega Boga je utihnil ves boj. Nebeški mir, veselje in zadovoljnost se počasi razliva po mladom obrazu. "O, kako sladak je Gospod tem, kateri Ga ljubijo..." premišluje. Pobožnost je konačana. Kakor bi nikdar ne bilo razburjeno, tako hiti mlado srce usmiljene sestre na delo z veseljem in navdušenjem. Jezus v sv. Rešnjem Telesu ji je dal novih močij.

Da, vsa naša moč je v sv. obhajilu!

Vpliv Ženstva v Krščanstvu.

Sveto pismo nam pripoveduje, kako veliko gorje da je prišlo po eni sami ženi na svet. Svetna in cerkvena zgodovina nam pa slikata raznovrstna zla in nesreče, ki so jih povzročile brezbožne, strastne žene.

Ali tudi veliko blagoslova, neizmeren studeneč sreče je svet zajemal in ga še prejema od dobrih, pridnih, poštenih žena, od našega dobrega krščanskega ženstva sploh.

Naše krščansko ženstvo pa zastopa v trojnem oziru svoje vzvišeno poslanstvo: kot mladenka, žena in mati.

Mladostna leta, o kako lepa doba človeškega življenja! Primerjati jih moremo le lepi jutranji zarji, le vteočti divni spomladi. Kako nebeško lepo je, če jih zna ženska mladina preživeti v sveti čuječnosti, v strahu božjem, v najlepši liliji, sv. nedolžnosti. Koliko dobrega lahko stori dobra, sramežljiva, verna mladenka.

Kot nedolžno dekle je mladenka najlepši cvet v vrtu katoliške Cerkve. Angeli se zbirajo, kjer prebivajo nedolžne osebe. Sv. Duh po pravici blagruje čistost srca in duše z besedami: "O kako lep je čist rod v svetlobi."

Pridna mladenka je prava luč, najlepši zgled okolici, občini, vasi, v kateri prebiva. Njeno nedolžno veselje, vseskozi prijazno dostojno obnašanje, molitev, hoja v cerkev, pogosto prejetje sv. zakramentov, vse je živa pridiga za vse, ki jo vidijo, poznajo, ki z njo občujejo. S takimi lepimi zgledi se dobri spodbujajo, hudobni svare. Marsikdo si ob takih prizorih po pravici lahko očita: Ta in ona tako lepo živita — kaj pa ti? Te in one tako krepostno rastejo, kako je bilo pa s teboj v tvojih mladih letih?

Pa tudi za domače brate in sestre, celo starše same je spodbudno življenje dobre mla-

denke velikega pomena. Zgodi se celo, da je dober otrok pravi angel varuh svojim domačim. Morebiti so starši zanikarni, bratje in sestre posvetne, zdaj pa pridni otrok moli za zgubljenega očeta, za nesrečno mater. Za svoje brate in sestre daruje sv. obhajilo. Po takih dobrih hčerah so prišli velikokrat starši sami, po takih ljubečih sestrah, bratje in sestre k spoznanju in poboljšanju.

Nedolžnih duš se celo ljubi Bog sam večkrat poslužuje kot posebnih pripomočkov za občni blagor ljudstev in narodov. Svetopi-semska Esterja je rešila po svoji priprošnji judovsko ljudstvo grozne smrti. Blažena devica orleanska je rešila po naročilu iz nebes Francosko in njenega kralja pred dvajsetimi angleškimi četami. In najsvetejša Devica je bila ona, ki je prinesla rešitev vsemu svetu. Devica je bila ona, ki je bila povzdignjena v kraljico angelov in svetnikov. Devica je ona, ki je še dandanes pri Bogu naša prva srednica naša največja pomočnica — Marija — kinč in ponos vsega ženstva.

Če vprašamo po vzroku, moramo reči: Zato, ker so nedolžne duše posebne prijateljice božje, ker sam Sv. Duh prebiva v čistem devičnem srcu.

Krščanska mladenka, ne pozabi svojega največjega bogastva, edine sreče, glavnega veselja. Srečna, presrečna si v najlepših letih le z najlepšo čednostjo. "Nič na svetu se ne more primerjati s čisto dušo," pravi Sv. Duh. Krščanskemu ženstvu je pa ljubi Bog odločil še večji delokrog, še važnejše dolžnosti. Po posebnem sv. zakramentu stopa krščanska žena v enake pravice z možem, v iste dolžnosti. Od žene celo je najbolj odvisen srečen ali nesrečen zakon, blagoslov ali prokletstvo za hišo.

Že naš pregovor pravi: "Dobra žena tri stebre hiše podpira." Ona je tedaj prva moč hiše in družine. Žena hišo ali osrečuje ali uničuje, jo zida ali podira.

Dobra žena je zvesta tovarišica možu, njegova desna roka in pomočnica. Ona zna trpečega potolažiti, veselega v veselju in zadovoljnosti ohraniti. Njegov angel je, ki ga varuje pred hudim, napeljuje pa k dobremu. Da! če bi se bil mož tudi že zgubil, žena ga zopet lahko najde in ga za Boga in čednost zopet pridobi. Sv. Monika je izpreobrnila svojega brezvernega in razuzdanega moža. Sv. Klotilda in sv. Teodolinda svojega poganskega in strastnega zakonskega tovariša. Sv. Elizabeta je sprijaznila v divjem sovraštvu živeča moža in sina. Te in vse druge žene so izvršile čudeže poboljšanja in izpreobrnjenja, pa brez mečev, brez orožja, brez vojaške moči in denarja. Njih edino sredstvo je bila ali zlata molčecnost ali angelska potrpežljivost, zlasti pa goreča molitev.

Prav pravi zato Sv. Duh: "Srečen mož, ki ima dobro ženo. Leta njegovega življenja so podvojena. Zakaj velika milost je pobožna in sramežljiva žena."

Krščanski mož, če imaš tako dobro ženo, zahvali vsak dan Bogu za neprecenljivi dar. Dobra žena je največje bogastvo, najimennija dota. Spoštujte tako ženo, imejte jo v časti, ubogajte in sprejmite hvaležno dobromisleče njene opomine.

Toda še večji, in reči smemo, nebeški blagoslov razliva krščansko ženstvo človeštvu v svoji najvažnejši materini dolžnosti. Dobra mati: o res je ni večje sreče za otroke na svetu. Najsrečnejšega človeka na svetu imenujem tistega, je rekel neki mož, ki je v svojem prvem zemeljskem dihu zagledal pred seboj oko dobre, skrbne matere.

Mati je tista, od katere je odvisna sreča ali nesreča otrokova. Mati podarja otroku ne telesa samo, ampak tudi srce in duha.

Ako je mati dobra, verna, pobožna, bo tudi otrok dober, pobožen, nedolžen. Iz materinih prsi in njenega srca srka otrok duha krotosti, strahu božjega, čistosti in drugih čedno-

sti. Kar mati ljubi, bo ljubil tudi otrok. Kakor mati živi in moli, bo živel tudi otrok.

Mati polaga temelj otrokove prihodnosti. Vtisi, spomini prvih, otročjih let, se otroku začrtajo neizbrisno v spomin in dušo. Večkrat so ravno ti zadnja deščica, edina bilka, da se izgubljeni sin, propala hčerka spoznata in najdeta. Da res, če ima človek dobro mater, ne bo nikdar pogubljen.

Pravijo, da izgubljeni sin, da nesrečna Magdalena nista imela več matere, zato sta tako daleč zašla in se tako pozno k Bogu nazaj vrnila.

Zato je dobra mati za milostjo sv. krsta največja milost otroka. Vsi dobri otroci zahvaljujejo svojo časno in večno srečo dobri materi.

Sv. Monika je rešila sv. Avguština. Sv. Ludovik je bil le za to tako lepo izrejen, ker je imel dobro mater, pobožno Blanko. Čednosti bogata grofinja Elizabeta Montbar je bila mati sv. Bernarda.

In če se ozremo v naše čase, vidimo, da tam, kjer otroke vzgajajo dobre matere, žive tudi dobri, pošteni ljudje.

Nasproti se pa tudi dandanes oglašajo razni klici, ki tožijo: kako je hudo na svetu!

Če hočemo, da bo bolje na svetu, pa povdarjamo mi: Ženski spol naj spozna, naj se vzgojuje doma in po šolah za svoj prihodnji poklic. Priučiti se naj, da ženstva ni poklice morda uživanje, brezbriznost, ampak da se mora znati žrtvovati, v strahu božjem živeti, svoje plemenite duševne zmožnosti razvijati, svoje dobro in rahlo srce oplemeniti.

Žena naj zvesto izpolnjuje svoje dolžnosti, svoja stanovska opravila, naj moli in dela, čuje in se daruje.

Krščanski starši pa, in zlasti matere naj vestno vzgojujejo svoje deklice, da bodo kdaj iz njih poštena, neomahljiva dekleta. Naj jim stoje na strani posebno v nevarnih letih. Naj jim pomagajo v pošteno zakonsko zvezo, če jih božja Previdnost vanjo kliče.

"Dobri žena nam dajte, pa bo svet kmalu izpreobrničen," je imel navado reči ranjki papež Leon XIII.

"Kakor Si Me Vzgojil, Tak Sem."

1.

"He, Janko, še enega!"

S steklenico žganja v roki je stopil gostilničar pred gosta in mu natočil kozarec.

"Pa tudi smodk mi prinesi!"

"Kakšnih?"

"Kaj bi izpraševal — najdražnjih — saj moramo." In krepko je potolkel Skalar po svojem žepu, da so zažvenkljali srebrni novci.

Okoli mize so sedeli štirje možje v delavski obleki. Prišli so iz tovarne in ker je sobota — v žepu tedensko plačilo, niso mogli naravnost proti domu, češ kaj si ne bi privoščili enkrat v tednu, saj smo denar krvavo zaslužili.

Gostilničar je prinesel smodke.

Najmlajši izmed gostov je hitro izpraznil svoj kozarec in se napravil proti domu.

"Kaj že odhajaš?" se je začudil Skalar.

"Da, moram domov, sem obljubil ženi, da pridem do osme ure. Lahko noč!"

S temi besedami je zapustil nagovorjeni veselo družbo, Skalar pa se je krohotal za njim:

"Seveda, seveda, ker ga ima žena v oblasti, saj že z rožnim vencem nanj čaka. To bi jaz kaj kmalu izpreobrnil."

V tem je vstopil v sobo deček enajstih let. "Oče," je zaklical Skalarju, "mati so rekli, da pridite domov."

"Kaj so rekli?" je zagromelo iz očetovih ust in stisnjena pest je težko padla na mizo. "Kdo bo meni zapovedal? Mati naj bo tiho!"

Deček je prikimal in se ponosno ozrl na očeta. Razumel ga je.

Bil je krepak fant rdečkastih las in modrih oči, pa iz njih je gledala sirovost v toliki meri, da je vsakogar odbijala.

Skalar je zadovoljno gledal svojega starejšega. "Tukaj pij!" mu je ponudil kozarec in Tone si ni dal dvakrat reči. Krepko je potegnil do dna.

"To vam je korenjak, ali ne?" se je obrnil oče k svojim tovarišem. "Tudi kaditi zna kakor nas kdo. Le sem sedi in eno prižgi, je še čas!"

Družba je molčala.

"Zadnjič ga je učitelj kaznoval, ker je baje kadil. Pa jaz sem mu že pošteno povedal. Sin bo delal, kar jaz hočem in kakor jaz hočem. Učitelj mi je hotel nekaj razlagati o dolžnostih, pa jaz sem zaloputnil pred njim duri in sem ga pustil samega. Še enkrat naj se dotakne mojega otroka, potem mu pokažem drugače."

Tone se je zadovoljno nasmejalo: "Oče, še en kozarec mi nalijte!"

Dobil je in hitro izpraznil.

"Glej ga," se je začudil oče, "že skoro toliko ga prenese kot jaz."

V tem se je prikazala na pragu žena z osemletnim fantičem ob roki. Njena obleka je bila revna, a čedna. Na bledem obrazu je bila začrtana globoka bolelost.

"Filip," je zaprosila z jokajočim glasom, "pojdi vendar že domov!"

"Kaj pa še ti letaš za mano?" je zarohnel Skalar. "Jaz pojdem, kadar bom sam hotel."

"Niti vinarja nimam več," je nadaljevala žena — "in za jutri tudi še nisem ničesar kupila za kuho. Ako sedaj ne poskrbim, bo potem prepozno."

"Mi je vseeno," je vpil mož, "jaz si ne pustim zapovedovati."

"Prosim, pa mi daj vsaj nekaj denarja!"

"Ničesar ne dobiš, kar poberi se!"

Težko so padle te besede v izmučeno materino srce. Zaihtela je in mali Jožek se je boječe pritisnil k njej. Zdaj pa je zagledala še starejšega sina ob mizi, kako je držal kozarec žganja v roki in jo meril s prezirljivimi pogledi.

"Usmiljeni Bog!" je kriknila. "Ali še ni dovolj, da sam ne izpolnjuješ svojih dolžnosti, hočeš li tudi otroka izkvariti?"

Tone je spustil oblak dima pod nizki strop — ne mencec se za materine besede.

V grozni bolesti je skočila k mizi in hotela otroka potegniti proč iz družbe — pa v istem hipu je začutila težko Skalarjevo roko:

"Proč, pusti Toneta, saj imaš tam onega paglavca." S temi besedami je pokazal na Jožka, ki se je v kotu jokal.

Zdaj je poskusila mati z dobrimi besedami: "Tonček, pojdi domov, ti bom nekaj dala."

"Saj ničesar nimate," je odvrnil sin zasmehljivo in pogledal očeta. Ta ga je potipal po rami, rekoč: "Tako, tako, si že kaj vreden, midva drživa skupaj, kajne?"

Še en obupen pogled po gostilni in žena je odšla glasno ihtec proti domu.

2.

Leto potem. Skalar je vzgajal svojega starejšega po svojih nazorih in mati ni smela niti z besedico poseči vmse. Tone je hodil v šolo in ker je bil nadarjen, mu učenje ni delalo preglavic. In da se je le učil, to je bilo Skalarju dovolj, za vse drugo se ni menil. Zato se je deček privadil nerednemu življenju, nikoli ga ni bilo doma in cerkve tudi ni več obiskoval.

Nekega večera se je oglasil gospod župnik pri Skalarjevih.

"Kako je kaj?" je vprašal pri vstopu gospodinjino.

(Dalje prih.)

Nāše Šolsvo.

(Konec.)

Gotovo so društvene dvorane, narodni domi in enake naprave jako hvalevredne in je želeti, da bi jih imela vsaka naselbina. Toda, čemu stroške? Za koliko let pa bo ta dom? Rojaki, čemu mečete denar za te stavbe, kdo bo pa za Vami rabil ta narodni dom? Preje ali sleje bo izseljeništvu prenehalo! Novih rojakov ne bo sem! Vaši otroci pa...? Ali bojo pri obstoječih razmerah narodni domi rešili slovensko narodnost? Bojo ti domi sami ohranili v naši mladini slovenskega duha, ljubezni do domovine, ljubezni do jezika? ko nam jih pa šole vzgajajo v ravno nasprotnem duhu? Nikakor ne! Prvi narodni dom v vsaki naselbini morala bi biti cerkev, drugi pa takoj farna šola s slovenskimi učiteljicami in s šolo pa zvezana narodna dvorana za slovenska društva. Ponojimo besede škofa Koudelke, katere prinašamo na drugem mestu: "Neangleške župnije, ki nimajo poleg cerkve tudi svoje farne šole, naj bojo pripravljene, da bojo v najmanj 20 letih prazne ostale."

Zato se ne more dovolj pohvaliti onih naselbin, ki imajo poleg župnijske cerkve tudi farno šolo. O, ko bi v teh naselbinah vsi rojaki spoznali veliko vrednost te svoje šole! Še narodno dvorano, ali narodni dom za vsa slovenska društva, pa je postavljena v teh naselbinah trdna podlaga za bodočnost ne samo župnije ampak tudi slovenskega življa.

Tu pa, pridemo do tega, kar hočemo povedati s tem člankom!

Marsikje tudi rojaki mislijo na svojo farno šolo. Tudi truda in stroškov se ne strašijo! Toda poglobitna težava je, kje dobiti slovenskih šolskih sester!

Res, to je velika težava in posamezne župnije te težave ne bojo mogle same premagati. Tu pa vidimo sedaj kako v resnici velikanskega pomena za bodočnost slovenskega naroda v Ameriki, je prekrasna misel, katero je sprožil omenjeni šolski odbor v Waukeganu, Ill. Da častitati se mora tem možem, da so zamislili to velikansko idejo! V kaki slovenski večji naselbini, sredi Amerike, naj bi se naselilo kak slovenski ženski red. Tam bi bila sirotišnica, slovenska dekliška šola, kjer bi slovenska dekleta dobivala višjo izobrazbo, kjer bi se pa tudi gojili poklici za redovni stan, da bi si tako red preskrbel naraščaja. To bi bila hiša-matica za vso Ameriko! Iz te matice bi pa vse slovenske naselbine dobivale moči za slovenske farne šole! V resnici velikanska misel!

Res bi kdo zmajeval pri tem z glavo, čes, to je res lepa misel, toda nemogoče jo izpeljati! Ali je to res?

Da, tudi mi priznamo, da bi odbor zadel na velike težave? Da, treba bo veliko dela, veliko pisanja in veliko navduševanja, predno bi se to dalo izpeljati. Toda ali je pa to nemogoče? Ne! Evo dokaza!

Nevedemo samo zglede iz drugih narodnosti! Odprimo "Catholic Directory" Združenih držav in pogledimo pod naslov "Religious Orders Women!" Tam vidimo Sestre sv. Kazimira, katere so si ustanovili ameriški Lithuani samo v ta namen in na ta način. Dalje Poljaki imajo svoje sestre Kapistranke, Čehi imajo svoje češke Francižkanke, in pretleto leto celo Slovaki so si ustanovili v Scrantonski škofiji poseben red Sester Svetih Cirila in Metoda in letos imajo že lepo število slovaških deklic, ki bojo vse učiteljice po slovaških šolah. Rojaki,

če so to zmogli vse te narodnosti, zakaj bi ne zmogli tega tudi mi? Ali smo mi manj navdušeni za svoj mili narod? Manj požrtvovalni?

Naj omenimo samo tole dejstvo. Pred skoro dvema leti so prišle sem v Kansas City, Kans. redovne slovenske učiteljice "Notre Dame" iz Maribora. Te sestre so priznane najboljše slovenske učiteljice in vzgojiteljice in so splošno priljubljene med Slovenci doma. Č. mati prednica je navdušena za Ameriko in bi gotovo pomagala pri kakem morebitnem podjetju z vsemi močmi.

Morda bi koga strašili stroški! Toda ali bi ne bila za stotisoč Slovencev sramota, ako bi si ne mogli vzdržati enega takega zavoda? Kaj bi naše Jednote v tem slučaju ne hotele ničesar žrtvovati? Ali se ne gre tudi za njih prihodnost? Naša društva? Ali bi se ne dalo pri raznih konvencijah kaj doseči v prilog temu podjetju?

Zatoraj naš list vnovič ponavlja svoj navduševalen klic odboru v Waukegan, Ill.: možje pogumno na delo, katerega ste sprejeli! Ne

strašite se truda! Pravilno začnite in vsa slovenska Amerika bo šla za Vami in Vam pomagala. Ali bi ne bilo dobro, ko bi se za letos kje sklical poseben shod v ta namen in bi se povabilo na shod vse zastopnike vseh Jednot, vseh župnij in kolikor le mogoče vseh naselbin in vseh, ki se zanimajo za stvar? Tu bi se dala vsa zadeva na posvetovanje, tu bi se sklenila pravila, začrtala določna pot za prihodnost, pa tudi posvetovalo bi se o virih dohodkov za vzdrževanje.

Zlasti pa pozivamo vse slovenske časnike, nikar ne pustite te krasne ideje zaspati! Ne bodimo malenkostni, kjer gre za velike stvari! Ne glejmo na osebe, ampak na stvar! Osebe so samo nositeljice stvari, ki se pa lahko menjajo, sedaj ta, sedaj oni. Stvar je dobra in zato bo obstala in mora obstati! Naj bi zlasti vsi častniki dali to vprašanje na javno razmotrivanje svojim bralcem in naročnikom!

Odboru v Waukegan pa kličemo: **Na noge z navdušenjem! Dosegli boste, kar želite, samo nalušenje in požrtvovalnost!**

Družba sv.

Rafaela.

Družba sv. Rafaela v pomoč slovenskim štrajkarjem!

Pri seji meseca januarja je bilo sklenjeno, da izda družba sv. Rafaela posebne pole med svoje odbornike in družbenike, ki naj bi po svoji moči nabirali med svojimi prijatelji darov za slovenske štrajkarja v Westmoreland Co., Pa. Nabralo se je \$48.00. Če pomislimo, da je New York veliko storil v ta namen, ko je vsak rojak pri svojem društvu, vsi skupaj pa še pri skupni veselici daroval v ta namen kolikor je le mogel, je ta svota velika, katero so družbeniki nabrali. V imenu trpečih rojakov naj jim bo izrečena za sedaj od naše strani iskrena zahvala in "Bog plačaj!"

Nabirali so pa:

Mr. A. Češarek.....	\$ 6.00
Mrs. A. Češarek.....	5.25
Mr. Peter Vogrič.....	10.00
Mr. H. Dergane.....	6.00
Mr. L. Erhatic.....	3.90
Mrs. F. Ribič.....	6.45
Mrs. F. Staudohar.....	5.05
Družba Sv. Rafaela (dar)...	5.00

\$47.65

To svoto smo odposlali na pristojno mesto v Westmoreland Co., Pa. (Mr. I. Mostar, Adamsburg, Pa.)

Uredništvo.

G. Ivan Mostar nam je sprejem te svote potrdil v svojem pismu, ki se glasi:

Slavna Družba sv. Rafaela
v New Yorku.

Naznanjam Vam, da sem sprejel Vaše pismo in v prigibu lista lepo svoto v znesku \$48.00 za uboge štrajkovce, slovenske premogarje v Westmoreland Co., Pa. Že eno leto se borimo za vsakdanji kruh in še do danes nimamo nikaškega uspeha. Naših razmer mi ni mogoče Vam popisati! Koliko žalosti se je že storilo in koliko solz se je že pretočilo in k temu prelila se je že nedolžna kri. Do danes je bilo že 16 trupel položenih v hladno zemljo za naša prava. Kadar se bojo nekoliko razmere zboljšale, Vam bomo že še bolj natanjčno sporočili. Za lepi dar se Vam iskreno zahvalimo in Vam bomo v pomoč, kadar bomo mogli. Naznanjeno bode to tudi po "Amerikanskem Slovencu." K sklepu Vas pozdravljamo in kličemo veselo "Alelujo!"

John Mostar.

Adamsburg, Pa., Box 129.